

Rosenius' samlede skrifter

1.7

Glæde i himlen

(s.109)

”At I sammen med alle de hellige må kunne fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er og kende Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse.” Ef. 3:18-19.

Når det glæder livets vigtigste spørgsmål, er det ikke ligegyldigt, hvor vi søger svar. En oplyst og erfaren kristen er god at gæste for den, der er i sjælenød. Endnu bedre er det at lytte til en apostels ord, men bedst af alt at vende sig til Mesteren selv.

I Luk. 15 giver Jesus i ord og handling svar netop på de spørgsmål, der stiger op fra en synders hjerte, når han er begyndt at vågne af sin syndesøvn.

”Min synd står mig altid for øje” - således klager mange fortvivlede hjerter. Det er min ulykke, at jeg ikke kan blive synden kvit. Jeg kender min herres vilje, men handler i min letsindighed atter og atter imod den.

En så forhærdet synder som mig er aldeles uskikket til at modtage nåde, sukker en anden. Om jeg blot kunne angre min synd, så skulle jeg let kunne tro Guds tilgivelse selv for de groveste synder. Om jeg blot kunne bede, om jeg blot var tilstrækkelig sønderknust, var mere oprigtig og mere angst for synden, så skulle jeg vel kunne

vogte mig for den, men mit hjerte er fuldstændig gennemsyret af hykleri.

En tredje står helt uforstående over for disse klager. Synden er ikke blevet en byrde for ham selv, og han tager derfor såre overlegent på spørgsmålet. Man skal blot lade være med at synde, siger han, så slipper man også for denne tyngende følelse^(s.110) af skyld. Man skal blot tage Guds lov mere alvorligt, så skal man nok få lært at angre sin synd.

Eller en anden, lidt mere oplyst, siger: Tab ikke modet, men hold ud i bøn. Gud skal nok både vække sorg over synden og give dig sejr over den. Men vogt dig for at gå foran Guds Ånd og tilegne dig ordets trøst, før den lutrende gerning, han har for i dit hjerte, er fuldbyrdet. Han, som har begyndt sin gode gerning i dig, vil også fuldføre den. Din bodskamp vil han krone med sejr, og da er tiden inde til, at du tør tro Guds nåde og tilegne dig Kristi fortjeneste.

Sker det nu, at synderen midt i sin elendighed og med alle sine nederlag kommer til Kristus og oplever freden og glæden i troen på ham, bliver disse rådgivere helt forfærdede. Så hurtigt og så let går det rigtig nok ikke at få den rette tro i eje. Det er jo det, de selv har stræbt efter i årevis, men endnu ikke tør rose sig af at have opnået. Skulle da en, som kommer lige direkte fra syndens brede vej, opnå det på et øjeblik?

Sådan knurrer de, skønt den benådede synder ikke giver sig selv, men Gud æren for det, der er sket. De knurrer, skønt hele hans væsen bærer vidnesbyrd om, at "Herrens glæde er hans styrke", og skønt han ikke er blevet mindre nøjeregnende med sin vandel end før, men først nu har fået helliggørelsens sande liv og kraft.

Om alt dette taler Jesus i Luk. 15. Både om dem, der som fortabte syndere modtager nåde, og om dem, der knurrer herover.

Og nu - "hid alle, som tørster, her er vand, kom I, som ikke har penge! Køb korn og spis uden penge, uden vederlag vin og mælk!" Esajas 55:1. Her er Guds hus og himlens port, her er godt at være. Her hører vi Herren Jesus selv tale og ser hans sindelag mod syndere. Men kommer vi uden hunger og tørst, med et koldt, adspredt og ligegyldigt hjerte, er det omsonst, at vi kommer, thi "rige har han sendt tomhændet bort." ^(s.111) Luk. 1:53. Vi har god grund til med Paulus at bede om, at "vor Herre Jesu Kristi Gud, herlighedens fader, vil give os visdoms og åbenbarings ånd i vor erkendelse af ham, og at han vil oplyse vort hjertes øjne, så vi forstår, hvilket håb han kaldte os til, hvor rig på herlighed hans arv er iblandt de hellige, så at vi sammen med alle de hellige må kunne fatte, hvor stor bredden og længden, og højden og dybden er og kende Kristi kærlighed, som overgår al erkendelse." Ef. 1:17-18; 3:18-19.

Toldere og syndere holdt sig nær til Jesus for at høre ham. Da farisæerne og de skriftkloge knurrede herover og sagde: "Den mand tager imod syndere og spiser sammen med dem," nægtede Jesus det ikke. Tværtimod! I de tre herlige lignelser om det bortkomne får, den tabte sølvmønt og den fortabte søn ikke blot bekræfter han, at han tager imod syndere, men siger os tillige, at han søger dem og løber dem i møde, og at der bliver glæde i himmelen over en synder, som omvender sig.

Farisæernes knurren tegner Jesus i billedet af den tabte søns ældre broder, som ikke vil gå ind og tage del i glæden, men bliver stående udenfor, og som bebrejder faderen den kærlighed, han ødsler på den søn, der har "ødslet hans ejendom bort sammen med skøger."

Her ser vi bredden og længden og højden og dybden af Kristi kærlighed, den, som overgår al erkendelse. Her hører en synder de lifligste ord, her bydes til gæstebud for de fattige, ja for de mest uværdige. De mætte derimod, de rige, de raske og stærke,

for hvem synden endnu aldrig er blevet nogen byrde, vil som Israels børn i ørkenen sige: ”Vi er lede ved denne usle føde” (4. Mos. 21,5). Men også for dem skal der komme en dag, da deres kraft er udtømt, og de må erkende værdien af den trøst, de nu ringeagter.

Hvor meget mener I, jeres kristendom er værd, I, der er så rige og så mætte, at hele Kristi kærligheds fylde ikke smager^(s.112) jer? Om også I er ganske kristne, grånede i Herrens tjeneste er det et betænkeligt dødens tegn, hvis det ikke længere er jer magtpåliggende sammen med toldere og syndere at få del i Guds barmhjertighed. Hverken David, Paulus eller Peter eller nogen anden af de gamle hellige nåede nogen sinde længere end til synderpladsen og fik aldrig lært at klare sig med anden trøst mod deres synd end Guds nåde.

At afsløre hyklere og skelne de døde kristne fra de levende er et øjeblikks sag, når blot man stiller dem over for Guds nåde i Kristus og lægger mærke til, om denne er dem dyrebar, eller de betragter den som overflødig.

Men der findes syndere, så usle i deres egne øjne, at de ikke vover at tilegne sig nogen trøst, fordi de stadig kommer til kort i deres kamp mod synden. Der findes syndere med så store og svære synder på samvittigheden, at de med rette burde være fordømte. Og der findes hjerter så bundfordærvede, at de aldrig vil kunne blive tilstrækkelig alvorlige, oprigtige og sønderknuste.

Hører I det, I toldere og syndere. Det er netop sådanne fortabte væsener, I er – bortkomne får, tabte sønner og døtre. Men her siger Jesus, at netop sådanne er det, han søger – og søger dem netop, som de er.

Om denne trøsterige sandhed har vi i vor bibel et trefoldigt vidnesbyrd.

Jesu egne gerninger bekræfter den. Årsagen til farisæernes knurren var jo netop, at Jesus mødte toldere og syndere med åben favn. Det er selv bærmens i folket, der

betegnes med disse to ord. Toldere var almindelig foragtede, dels, fordi de var gået i romernes tjeneste, og dels, fordi de misbrugte deres stilling til ved uredelighed og pengeafpresning at berige sig selv. Udtrykket ”syndere” i denne forbindelse omfatter alle andre for grove synder og laster berygtede personer. Og disse mennesker – syndere af værste slags – tager Jesus imod. ^(s.113)

Vi ser det bekræftet endog af hans fjender. ”Han tager imod syndere og spiser sammen med dem,” sagde de knurrende farisæere. Det var så vist ikke for at sige noget godt om ham, at de gav ham dette vidnesbyrd. Men det, der var ment som en anklage, klinger for en synders øre som det lifligste evangelium. De, der frygter for, at Jesu venner bruger for stærke ord til hans pris, må da blive overbevist, når også hans fjender vidner om ham, at han tager imod syndere.

Det herligste vidnesbyrd får vi dog gennem Jesu egne ord.

Med blikket fæstet på ”toldere og skøger” lægger han gennem de lignelser, han fortæller, sit hjertelag mod syndere for dagen. Det er, som han vil sige: ”De er i mine øjne som det tabte får, den tabte mønt og den søn, der blev sin faders sørgebarn. Derfor gør jeg ligesom den mand, der havde hundrede får og mistede et af dem, forlader de 99 i ørkenen og går ud efter det, jeg har mistet. Og når jeg har fundet det, driver jeg det ikke foran mig med hug og slag, men lægger det på mine skuldre med glæde, bærer det hjem og siger til mine venner: ”Glæd jer med mig, thi jeg har fundet det får, jeg havde mistet.”

Jeg er som den kvinde, der havde 10 drakmer og tabte en af dem. Det er for hende lige så mange dages arbejdsløn, og hun tænder straks lys og fejer huset og leder ivrigt, lige til hun finder den. Og når hun har fundet den, udbryder hun:

”Glæd jer med mig, thi jeg har fundet den drakme, som jeg havde tabt.” Således har også jeg arbejdet for menneskesjæle. De skal være min løn for min møje, og ikke en eneste af dem vil jeg miste. Ligesom hyrden glædede sig over sit genfundne får, og kvinden, da hun fandt den mønt, hun havde tabt, ”sådan siger jeg eder, bliver der glæde hos Guds engle over en synder, som omvender sig.”

Ja endnu mere – jeg er en fader, som har to sønner. Den ene af dem volder mig bitter sorg. Han rejser langt bort til et ^(s.114) fremmed land og øder der sin formue i et udsvævende liv. Men da pengene slipper op, kommer han i nød. Ensom sidder han mellem svinene på marken og ønsker at mætte sig med svineføde. Da går han i sig selv. Han tænker på daglejerne derhjemme, som har fuldt op af mad, og han står op for at gå hjem til sin fader. Men faderen ser ham, mens han endnu er langt borte, og grebet af kærlighed og medynk – uden et øjeblik at tænke på sønnens skyld og uværdighed – løber han ham i møde, falder ham om halsen og kysser ham. Han lader ham iføre den bedste klædning, giver ham ring på fingeren og sko på fødderne og laver en glædesfest, idet han siger:

”Lad os spise og være glade! Thi min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er fundet igen.”

Det er sig selv og sit forhold til syndere, Jesus tegner for os i disse lignelser. To ting er værd at lægge mærke til, I de to første taler han om et så enfoldigt og uskyldigt væsen som et får, der har forvildet sig, og om en død ting som en sølv mønt, der er tabt. Og i den tredje nævner han ikke med et eneste ord den skyld, sønnen har pådraget sig ved sin handle måde. Faderen har kun øje for den sørgelige tilstand, han befinder sig i, og giver kun udtryk for sin glæde over hans hjemkomst.

Vi forstår, der ligger en virkelighed bag ved Paulus' ord:

”Det var Gud, som i Kristus forligte verden med sig selv, idet han ikke tilregnede dem deres overtrædelser.” 2. Kor. 5,19.

Og i Rom. 5:18-19, hvor han siger:

”Ligesom der af den enes fald fulgte fordømmelse for alle mennesker, således skal der af den enes retfærd følge retfærdiggørelse til liv for alle mennesker. Thi ligesom de mange kom til at stå som syndere ved det ene menneskes ulydighed, således skal også de mange komme til at stå som retfærdige ved den enes lydighed.”

Mens vi endnu var fjender, blev vi forligt med Gud ved hans søns død. Så forstår vi også Paulus, når han skriver, at

”alt, hvad loven siger, taler den til dem, der er under loven, ^(s.115) for at hver mund skal stoppes og hele verden stå straffskyldig for Gud,” og at loven skal være os ”en tugtemester til Kristus, for at vi skulle blive retfærdiggjorte af tro.” Rom. 3:19; Gal. 3:24. Thi siden Gud lod falde på Jesus ”den skyld, der lå på os alle,” og Guds Søn, ”født under loven”, udgød sit blod til syndernes forladelse, er Sønnens lydighed det eneste i himmel og på jord, der har nogen værdi for Gud. Derfor er også alle menneske i Guds øjne lige store syndere - ”der er ingen forskel” Rom. 3:22. Derfor er der heller intet hverken i himlen eller på jorden, som Gud med så stor nidkærhed våger over, som sin søns ære. ”Kysser Sønnen, at han ikke vredes” siger han i Salme 2.

Dette kaster lys over den gåde, det er, at Gud kan møde de mest uværdige med sin nåde og glæde sig over dem. Thi ingen er så beredvillig til at "hylde Sønnen" som den, der ikke selv ejer andet end synd og skam. Derfor måtte Jesus til sin tids mest religiøse mennesker sige: "Toldere og skøger skal gå ind i Guds rige førend I." Og derfor siger han ved en anden lejlighed: "De sidste skal blive de første og de første de sidste".

Så mærkelige domme fældes der i nådens rige. Deraf følger, som Luther siger, at "mange vandrer på fromheds vej lige til himlens port og havner dog i helvede, og mange vandrer på syndens brede vej lige til helvedes port og kommer dog i himlen" Derfor må du, hvis du nærmer dig Gud, vogte dig for at møde frem med noget af din egen værdighed, thi mod dette er han en fortærende ild.

Men hvordan skal jeg da forholde mig? Spørger du. Thi mod synden er han jo også en fortærende ild.

Du må holde Guds vidnesbyrd om sin søn for sandt. Og dette vidnesbyrd lyder således:

"Han tog vore smerter på sig" – smerten ved ildens fortærende hede og lovens forbandelse – og "han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld" (s.116)

Hvis du ikke tror, at dine synder er kastet på Kristus, og at hans fortjeneste og gerninger tilregnes dig, bliver den evige fortabelse din lod. Thi aldrig kan du ved din egen stræben blive synden kvit. Men i samme øjeblik, du i tro vender dig til Jesus, slutter han dig i sin favn og bærer dig på sine skuldre. Der bliver glæde i himlen og glæde i dit eget hjerte. Faderen favner sin søn og sønnen sin fader. At elske og tjene din frelser bliver nu din største lyst og ikke en tung pligt som før. Alt dette sker i den stund, du i din syndenød tror på Kristus.

Du har så ofte voldt din frelser sorg. Hvorfor ikke nu berede ham den glæde at tro ham på hans ord, når han siger, at dine synder er hans og hans retfærdighed er din. Kan du andet, når du ser hans hjerte brænde af kærlighed, ser ham løbe efter det får, han har mistet, og ser hans glæde, når han har fundet det.

Både i ord og i handling har Jesus således vist os sit hjertelag imod syndere. Men han giver også anvisning på, hvordan og hvornår vi får del i denne hans store nåde. Han vidste kun alt for godt, hvor nødvendigt dette var. Uden det ville al vor prædiken om Guds nåde, Guds kærlighed og Kristi fortjeneste være omsonst. Nogle ville da, når de hører tale om nåde, mene, at den også er for de ubodfærdige og selvsikre. Andre ville gøre gældende, at alle vakte, syndbetyngede og elendige ingen adgang har til at få del i den. Den ene forveksler bod med helliggørelse og mener, at synden må overvindes, før nåde kan påregnes. Den anden mener, at sorg over synden er tilstrækkeligt bevis for omvendelsens ægthed, og at man således har lov at tro sig frelst, skønt denne anger og tro ikke virker nogen forandring i ens liv. En vil opstille et bestemt skema og kræve dets forskellige punkter overholdt i den rigtige orden, glemmende, at ”vinden blæser, hvorhen den vil.” Johs. 3:8. en anden tager al fromhed og religiøsitet for gode varer uden at undersøge, om den står prøve over for Skriftens krav.

Hertil kommer de grovere vildfarelser. Intet menneske skal ^(s.117) gå fortabt, hedder det, men alle til sidst blive salige. Denne påstand grunder man enten på Guds almindelige nåde eller på Kristi fortjeneste.

Midt i dette virvar af meninger er vejen, vi må gå, afstukket tydeligt og klart af den Herre Jesus selv. Navnlig for en synder, der er i nød, er dette af uvurderlig betydning. En sådan stiller ofte sig selv uden for evangeliets trøst, idet han spørger:

Hvem gælder det egentlig for? Om Kristi kærlighed ved jeg, og om nåden og forsoningen ved jeg, men denne viden har også de fordømte, og den skal i al evighed forøge deres pine. Alle er frikøbt, men mange bliver dog ikke frelst. Der må altså

være ganske bestemte betingelser for os at opfylde. Blot jeg vidste, at min anger og min omvendelse er af rette slags, skulle jeg let kunne tro forladelse, selv for de sværeste synder.

Alle sådanne spørgsmål besvares her af Jesus selv. Med de skønneste farver har han i lignelsen om den tabte og genfundne søn malet for os billedet af en synders omvendelse og bod, og hvad dette førte med sig. Måtte blot Gud gøre vor forstands øjne oplyste til at kunne se det.

”En mand havde to sønner,” siger Jesus. Hvorfor netop to?

Og hvem er disse sønner?

Kender vi anledningen til, at en lignelse bliver fremført, letter det os forståelsen af den. Her var anledningen den, at en skare foragtede og ulykkelige syndere kom til Jesus, mens en anden skare, som følte sig højt hævet over disse, knurrede over den modtagelse, Jesus gav dem.

De to sønner bliver da billedet på disse to slags mennesker, som altid findes inden for kirken, og som også dengang samlede sig om Jesus: de letsindige og de egenretfærdige. Men i lignelsen fremstår inden længe endnu en tredje person: den hjemvendte og benådede søn, han, som havde været død og var blevet levende igen. Hvor evangeliet forkyndes og af nogle modtages til frelse, vil der altid findes disse tre kategorier af ^(s.118) mennesker: De letsindige og gudløse, de omvendte og benådede og de egenretfærdige.

Den første kategori er helt verdslig, de to andre er religiøse, men dog indbyrdes vidt forskellige.

I lignelsen skildrer Jesus først synders fortabte tilstand. Sønnen fik sin arv udbetalt

og rejste langt bort til et fremmed land, hvor han brugte sin formue i et udsvævende liv. Dermed har vi billedet af et menneske, der går bort fra sin Gud, bliver et verdens barn, forøder sin dåbs nåde, er død i overtrædelser og synder og lever sit liv uden Gud. Han behøver slet ikke at være en lastens træl eller have gjort sig skyldig i særlig grove synder. De udsvævende liv nævnes jo først i vers 15 og blot som en anden form for livet borte fra Gud. Han kan være en agtværdig borger i samfundet, redelig, ordentlig og godgørende og dog være "levende død" - borte fra Gud. Om den fortabte søn siger Jesus ikke, at han begik nogen forbrydelse, men blot, at han rejste bort – langt bort til et fremmed land – bort fra sin fader. Et verdens barn, en, der ikke er født på ny, kan være så from og elskelig som nogen, men er dog altid borte fra Gud. At han måske nærmer sig Gud i bøn eller bøjer sine knæ ved Herrens alter, forandrer ikke sagen, thi Herren siger:

"Dette folk holder sig kun nær med sin mund og ærer mig med sine læber, men hjertet er fjernt fra mig." Esajas 29:13.

"Han ødte sin formue i et udsvævende liv" siger Jesus videre. Det er sin barneret hos Gud, sin delagtighed i Kristi fortjeneste, Guds hellige Ånd i hjertet og sin evige salighed, kort sagt alt, hvad Kristus har forhvervet os og i dåben skænket is, at mennesker sætter over styr. Da er de atter helt og holdent i djævelens vold, sunket dybt i den elendighed, der er den sørgelige følge af Adams fald.

Med Adams fald gik Guds billedet i mennesket tabt. Det blev menneskehjertes natur at elske synden og alt det forkrænkelige, men være ligegyldig for Gud og de himmelske ting. Og det blev menneskeforstandens natur at fatte det jordiske, ^(s.119) men ikke det himmelske, tænke forvendte tanker om Gud og hellere tro løggen end

sandheden. Og når mennesker er gået bort fra Gud og har forødt sin arv, er denne natur eneherkende.

Dermed er vi inde på det tredje, Jesus siger om den fortabte søn:

”Han var død” Ikke legemlig død, men åndelig. Død, ikke for mennesker, men for Gud. Og når det i vers 17 hedder:

”Han gik i sig selv,” antydes dermed, at han var ude af sig selv.

Et menneske, der kan leve sit liv borte fra Gud, er så vist også fra sind og sans. Er ikke du fra sind og sans, som er overbevist om Guds nærværelse, men dog taler og handler på en måde, som du aldrig ville vove, om blot en engel var synlig til stede i din nærhed. Er ikke du åndelig død, som tror, at Guds egen søn blev menneske, blev vor broder og vor frænde, men har glædet dig mere over en nok så ringe jordisk gave end over denne herlige sandhed. Er ikke hjertet jordisk og åndelig dødt, når du dagen lang kan tale om jordiske ting, men ikke en eneste time om din frelser. ”Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med.” Luk.6:45. Det kunne belyses med utallige eksempler.

Det, Jesus her siger om den fortabte søn – at han rejste langt bort - til et fremmed lad – ødte sin formue – var død – var fra sind og sans – er det samme, som Paulus siger om os alle i Ef. 2:

I var ”uden forbindelse med Kristus, udelukkede fra borgerret i Israel og fremmede for forjættelsens pagter, uden håb og uden Gud i verden. - I var døde i jeres overtrædelser og synder, som I førhen vandrede i, ledede af denne verdens tidsånd og af herskeren over luftens rige, den åndemagt, som nu er virksom i ulydighedens børn. Til dem hørte vi også alle førhen, da vi fulgte vort køds lyster og gjorde, hvad kødet og tankerne ville, og af natur var vi vredens børn ligesom de andre.”

(s.120) Men livet uden Gud bliver i det lange løb uhyggelig øde og tomt. Stå op om morgenen uden Gud og falde i søvn om aftenen uden ham. Være uden Gud i arbejde og i hvile, i glæde og i sorg. Fordi sjælen er udgået fra Gud og bestemt til at leve med Gud, bliver livet uden ham blottet for indhold og mening.

Denne tomhed og dette savn blev også den fortabte søns erfaring. Da han havde sat alt til, blev der en svær hungersnød i landet, og han begyndte at lide nød.

Hvad gjorde han da? Han gik hen og holdt sig til hos en af borgerne der i landet, og han sendte ham ud på sine marker for at vogte svin.

Her tegner Jesus for os overgangen fra det pænere til det mere løsslupne liv, hvori den higende sjæl, døv for al fornuft, søger at finde erstatning for freden i Gud.

Dybere var det ikke muligt at synke. Langt borte fra sit rige, lykkelige hjem sidder nu den rige mands og kærlige faders elskede søn iført de slidte og snavsede rester af de dengang så gode og kostbare klæder, udsultet og forkommen. Hans eneste adspredelse er at se på svinenes rode i jorden og høre deres grynt.

Så ynkelig er ifølge Jesu fremstilling en synders stilling, når han har vendt sig bort fra sit livs Gud, sin himmelske fader.

Bestemt til at pleje omgang med Gud og engle, gå klædt i Kristi retfærdigheds skinnende hvide dragt, være bolig for Guds hellige Ånd og nu fornedret til at være en Satans træl, prisgivet de allerlaveste lyster og begæringer.

”Han ønskede at fylde sig med de bønner, som svinene åd; og ingen gav ham noget.”

End ikke de mest utøjlede og hæmningsløse liv giver sunderen den tilfredsstillelse, han søger. Tomheden og uroen i hans indre forøges blot, men netop dette bliver årsagen til, at han vågner til besindelse.

”Han gik i sig selv og sagde: Hvor mange ^(s.121) daglejere hjemme hos min fader har ikke fuldt op af mad? Og her er jeg ved at sulte ihjel. Jeg vil stå op og gå til min fader”.

Der er en et bestemt forhold, vi skal mærke os. Det var nøden, der bragte den fortabte søn til at gå i sig selv, siger Jesus. Han lader ikke faderen skikke bud til ham og synes således helt at lade det egentlige vækkelsesmiddel, ordet, og Helligåndens gerning ude af betragtning. Grunden hertil er, at det er forskellen mellem de dybt faldne og de egenretfærdige, Jesus vil have frem.

”Toldere og skøger skal gå ind i Guds rige førend I,” sagde Jesus til farisæerne. Og som forklaring anfører han ikke det, de havde fælles, Guds kald gennem Ånden og ordet, men det, der udgjorde forskellen imellem dem.

Farisæerne var daglejere, som havde ”fuldt op af mad” dvs. fandt trøst i deres eget arbejde, deres egen fortjeneste og deres egen retfærdighed. Tolderne derimod var fortabte sønner i fremmed land, som var bragt til erkendelse af deres nød og derfor var mere modtagelige for Guds kald gennem Ånden og ordet. Men naturligvis gælder det lige fuldt, hvad Jesus siger ved en anden lejlighed:

”Ingen kan komme til mig, uden at Faderen, som sendte mig, drager ham.” Johs. 6:44. En ny fødsel af Ånden sker kun gennem Åndens midler og Åndens virke. Syndens gru og den væmmelse, tomhed og uro, der følger i dens spor, legemlig nød, sorger og tab, fejlslagne forhåbninger, pludselige dødsfald blandt ens nærmeste svarer alt sammen til den svære hungersnød, der ramte den fortabte søn i det fremmede land. Det anvendes af Herren til en foreløbig opvækkelse, men intet af det

fører frem til en ny fødsel. Mangfoldige mennesker har søgt trøst for sorger og fejlslagne forhåbninger i religionen, men dette gør dem ikke til sande kristne. En anden sorg må først blive den altbeherskende – bedrøvelsen ”efter Guds sind”, den, der ”virker omvendelse til frelse, som ikke fortrydes.” 2. Kor. 7:10. Derfor siger Jesus også her, at den fortabte søns sorg dybest set var ^(s.122) denne:

”Fader! Jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn.”

Men vi vender tilbage til teksten.

”Han gik i sig selv,” siger Jesus. Længe nok havde han været som fra sans og samling. Det samme er, som før sagt, tilfældet med ethvert menneske, selv det klogeste og det bedste, som lever borte fra Gud. Tanken er skarp og klar, når det gælder de jordiske ting, men formørkes, når det gælder de åndelige. Selv har de ingen anelse om, at de vandrer i blinde. Først bagefter, når de er vakt til at besinde sig på deres stilling, ser de tilbage og spørger undrende:

Hvor har jeg dog haft min forstand henne? Har jeg da været både blind og døv?

Det er vemodstanker, der fylder den fortabte søns sind. Han mindes daglejerne, derhjemme, som har fuldt op af mad, mens han selv, sønnen arvingen, sidder her, fjernt fra sin faders hus, i den dybeste fornedrelse, og er ved at sulte ihjel. Da er det, han tager sin beslutning:

”Jeg vil stå op og gå til min fader og sige til ham: Fader, jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn, lad mig gå som en af dine daglejere.”

Hans tankegang er den samme, som ligger alle vakte sjæle så snublende nær. Når blot

han kommer til sin fader tilstrækkelig angerfuld og sønderknust, så vil han sikkert blive godt modtaget. Det er på samme grundlag, at enhver, der er vakt til erkendelse af sin stilling, bygger sine forestillinger om Gud.

Den fortabte søns vemodige tanker bliver også hans, og udtrykt i ord lyder de omtrent således:

Her går jeg, en vildfarende og fornedret synder, slavebundet af Satan og verden og mine egne lyster. Men – jeg er jo dog alligevel et menneske, bestemt til noget langt højere og herligere end dette ydmygende slaveri. Jeg har jo dog en fader i himmelen, jeg har en frelser, som engang har købt mig til at være et Guds barn, og som i dåben har antaget mig som sin.

(s.123) Blot for mine syndige lysters skyld er jeg nu så langt borte fra ham, og hvad har de skænket mig andet end tomhed og smerte. Hvor må det menneske være lykkelige, som kender Gud og lever i fortroligt samfund og venskab med ham. Jeg vil stå op og vende tilbage til min fader. Jeg vil i sand bod, med et ydmygt og sønderknust hjerte, bede ham om nåde. Når jeg desuden begærer at få lov til at tjene ham, vil han sikkert ikke afvise mig.

En vakt sjæls bodforsøg er fulde af modsigelser: Anger og egenretfærdighed, bedringsforsætter og vantro, fryd og smerte imellem hverandre.

Egenretfærdighed hos en skyldbetyngt og nedbøjet synder er det ikke udelukket? Spørger de uerfarne. Nej – Adams børn har ikke forandret sig. Hvor fortvivlet end deres stilling er, vil de stadig søge sig figenblende til at skjule deres nøgenhed med, når de skal frem for Herrens ansigt. Det kommer også tydeligt frem i denne Jesu beskrivelse af en synders omvendelse.

Men først skal vi se, hvorledes Herren karakteriserer en ægte og redelig omvendelse. Muligvis kunne derved nogen, som hidtil har levet i selvbedrag, får øjnene op for sin

skæbnesvangre fejltagelse.

I og for sig er den fortabte søns klage over sin synd ikke noget bevis for hans omvendelses ægthed. Mange ubodfærdige føler synden som en byrde uden derfor at nå frem til en sand omvendelse.

Først da han kommer til ordene: ”Jeg er ikke længere værd at kaldes din søn, lad mig gå som en af dine daglejere,” er der ingen tvivl længere om hans redelighed. Hellere vil han gå som daglejer i sin faders hus end leve fjernt fra ham i fremmed land.

Der er mange, der nok er i nød over deres synd og hos Gud søger nåde og trøst for deres urolige hjerter, men udlevere sig helt til ham ønsker de ikke, lige så lidt som de er villige til ^(s.124) forsagelse eller lidelse for Herrens skyld. De vil nyde hjemmets goder, men blive i det fremmede land.

For en redelig derimod er intet offer for stort. Koste, hvad det koste vil, blot han kan opnå at blive et nyt menneske og for stedsse høre Herren til.

I sammenligning med ønsket om at blive en ret kristen må alt andet i verden blive en bi-ting. Ellers er der endnu noget der ikke er, som det skal være. Ganske vist har mennesket, som Luther siger, ”i denne nød påtaget sig mere, end det nogen sinde formår at udføre”, men viljen til at ofre og lide hvad som helst for at få del i nåden må være til stede. Og endda klager netop den redelige altid over kulde og træghed og manglende alvor.

Men Jesus siger videre: ”Han stod op og gik til sin fader.”

Dette er det andet bevis på ægtheden af hans omvendelse. Han nøjedes ikke med at tænke på og tale om det, klage over sin nød og fatte gode fortsætter. Han handlede. Og hvis ikke du gør det samme, så driver du gæk både med Gud og med din sjæl. Du begærer nåde, men dine skødesynder vil du ikke slippe. Du vil frelses fra at gå fortabt

sammen med verden, men i verdens væsen vil du fortsætte at lave, og verdens venskab og agtelse vil du beholde. Gud lader sig ikke føre bag lyset. Tanker og ord kan aldrig i hans øjne blive det samme som handling.

Andre tynges af synden, men slår sig dog til ro i den. De føler sig ikke hjemme i verden, men har heller ikke kraft og mod til at bryde med den og gå ind under Kristi forsmædelse. Også de skal vide, at vel har Gud besøgt dem, og vel er de vækket op af deres syndesøvn, men født på ny er de ikke, og den rette tro har de ikke. ”Thi alt det, som er født af Gud, sejrer over verden; og dette er den sejr, som har sejret over verden: vor tro. 1. Johs. 5:4.

(s.125) Men – sønnen, der gik i sig selv, var jo endnu ikke sluttet i faderes favn og var endnu ikke iført retfærdigheds klædning. Han havde endnu ikke fået sko på fødderne og dermed kraft til helliggørelse. Alligevel kan han ikke slå sig til ro derude i det fremmede land. Det samme er tilfældet med alle alvorligt vakte sjæle. De tvinges af nøden til at gå ud fra verden, før de endnu er kommet til troen.

Det betyder også mindre, om der endnu er meget, du ikke magter, blot du er klar over, hvad der fattes dig, og ikke slår dig til ro, før du har brevet det evige liv. Den, der standsker på halvvejen, tilfreds i bevidstheden om at være på vej til at blive en kristen, opnår derimod aldrig at blive det. Hører fødselsveerne op, bliver der ingen fødsel.

”Han stod op og gik” siger Jesus. Han ikke blot tog beslutningen, men førte den igennem.

Imidlertid ligger der dybt i os alle en tilbøjelighed, som er i stand til at ødelægge hele det værk, der begyndte så lovende, og gøre en vakt sjæl til farisæer, dersom ikke Guds Ånd, dels ved kraftige advarsler og dels på anden måde, modvirkede det. Mennesket er som en beruset, der aldrig kan gå lige frem ad vejen, men raver fra den

ene side til den anden. Enten lever det i synden, ubekymret og sorgløst, eller også vil det frelse sig selv.

”Fader, jeg har syndet imod Himmelen og over for dig – lad mig gå som en af dine daglejere” Sådan lød den fortabte søns bekendelse og ydmyge bøn. Men den kom ikke som et spontant udbrud fra et sønderknust hjerte ved hans hjemkomst. Den var tværtimod resultatet af hans overvejelser, mens han endnu sad i sin elendighed i det fremmede land. Det er egenretfærdigheden, der stikker hovedet frem. At faderen uden videre vil genindsætte han i hans barneret, tør han ikke regne med. Derfor må han, sønderknust og ydmyg, bevæge sin fader ^(s.126) til barmhjertighed og som daglejer gøre sig fortjent til hans nåde.

Vor Herre Jesus Kristus kender os i sandhed til gavn. Der er heller ingen, der har så gode betingelser for det som han.

Utallige er de fortabte sønner, han har modtaget, og utallige er de ængstede hjerter, som har troet med ydmyghed og bøn at kunne bevæge ham til nåde. Ikke blot alle vakte sjæle, men også mange troende kredser bestandig om dette. Var blot deres anger og bøn oprigtig, og var de blot tilstrækkelig sønderknust over deres synd, men hvordan skal de kunne tro Guds nåde, så hårde og kolde, som de er, og ude af stand til at kunne bede, som de bør.

Det skal indrømmes, at den redeliges bekymring over dette forhold til dels skriver sig fra en let forklarlig og sund frygt for selvbedrag. Men alligevel er den smittet af egenretfærdighed, fordi han betragter det, han stræber efter, som noget, han selv skal præstere for at få del i Guds nåde. Et ydmygt og sønderknust hjerte skal ikke stemme Gud nådigt over for os, men berede os til at modtage hans måde. Det skal ikke åbne Guds hjerte for os, men vort hjerte for Gud. Det skal ikke berede mennesker en velvillig herre, men ”berede Herren et velskikket folk.”

Det andet, egenretfærdigheden klynger sig til, er tjenesten.

”Lad mig gå som en af dine daglejere!” Ja, kunne jeg blot vise troskab i tjenesten, kunne jeg blot vor alvor våge og kæmpe imod synden, være from og hellig og således bevise, at min anger og tro var oprigtig, så skulle Gud sikkert være mig nådig. Men hvordan skulle han ellers kunne være det.

Således søger vakte sjæle at opstille deres egen retfærdighed i stedet for som fortabte syndere at kaste sig i Frelserens arme.

Det tredje tegn på ægtheden af den fortabte søns omvendelse er dette, at han aldrig nåede at udføre det, han havde foresat sig, *før* han var nået frem til sin fader og ved sin ydmyge bøn ^(s.127) havde søgt at bevæge hans hjerte, kommer faderen ham i møde med sin nåde. Her er vi ved selve hemmeligheden i den sande omvendelse. Vi skal mærke os, at Jesus ikke refererer en begivenhed, der har fundet sted, men illustrerer forholdet, som det bør være.

Ellers ville det måske have heddet:

”Da sønnen endelig nåede hjem til sin fader og ifølge sit forsæt havde udgydt sit hjerte for ham i anger og bøn, forbarmede faderen sig over ham ...”

Nu hedder det derimod: ”Da han endnu var langt borte, så hans fader ham og ynkedes inderligt og kom løbende og faldt ham om halsen og kyssede ham.”

Langt borte – sådan klager altid de fattige i ånden, Det er langt fra sådan, som de synes, de burde være. De kan hverken angre, bede eller gøre bod, som de gerne ville, og føler sig heller ikke sønderknust, som de burde. De er i alle henseender ”langt borte.”

Men der er andre, som siger: ”Da jeg havde bedt, angret og gjort bod og således havde opfyldt de krav, ordet stiller, vidste jeg, at tiden var inde til også at tro og tilegne mig Guds nåde.”

En sådan omvendelse kan aldrig blive andet end en efterligning af den sande. Sand kan den ikke være, fordi den er i strid med Skriftens ord om lovens virkninger (Rom. 7:7-13) og det, der var hensigten med loven, (Rom. 3:19; 5:20). Den er i strid med lignelsen om toldereren i templet, som stod langt borte og slog sig for sit bryst.

Hemmeligheden er denne:

De, der klarer at få omvendelsen til at lykkes, har endnu aldrig set Moses' ansigt utildækket. De har aldrig forstået, at lovens krav tager sigte op menneskets hjerte, men søger blot, så godt de kan, at efterleve den i det ydre. Lykkes det ikke helt, som det skulle, trøster de sig med, at ingen kan være fuldkommen, og går således uden om alt det, de ikke magter. De er gået på kompromis med loven og har afbrudt dens od. De har selv sat målet for deres kristendom ^(s.128) og sat det så lavt, at de med lethed kan nå det. De har dristet sig til at flytte den Helliges grænseskel. Og den væsentligste grund er, at deres vækkelse ikke var så dybtgående eller så grundig, som den burde have været. Er vækkelsen virkelig Guds Ånds værk, og får målet lov at blive stående hvor Gud har sat det, bliver der ingen anledning til at rose sig. Den, der tager Guds lov alvorligt og har erfaret Guds helligheds krav på hjertets inderste, opnår aldrig at blive tilfreds hverken med sin bod eller sin bøn eller noget som helst andet af sit eget. Tværtimod vil han sige:

Ak, der mangler endnu så meget! Og dette er ingen talemåde, som man så tit kan høre det, men hjertets bitre erfaring.

Dette kan føre ind i den dybeste nød. Det, Gud kræver, er jo kun, hvad der er ret og rimeligt, og jeg har de bedste forsætter, men formår ikke at udføre dem. Jeg bønfaller Gud om hjælp, men i stedet for at blive bedre bliver det værre.

Synder, som jeg knapt nok anede, at de boede i hjertet tager nu magten, Rom. 7:7-15. Og så letsindig og ligegyldig er jeg, at jeg ikke forfærdes over min stilling. Jeg burde lægge mere alvor i min bøn, men nej – tankerne flyver hele tiden.

Jeg burde kæmpe alvorligt mod det onde, men bukker under for den første den bedste fristelse. Gerne ville jeg slide mig i stykker, om jeg derved kunne blive anderledes – men alt er forgæves. Jeg tyr til ordet, men det er tørt og smagløst. Jeg går til Herrens bord, men bliver blot endnu mere ulykkelig.

Frygten for, at Gud aldeles har slået hånden af mig, melder sig. Måske er jeg ikke blandt de udvalgte – eller måske har jeg syndet mod Helligånden.

Det koster kamp at komme ind gennem den snævre port. For den egenretfærdige bliver det en kamp på liv og død, før han kan bekvemme sig til som en fortabt synder at tage sin tilflugt til Guds barmhjertighed i Kristus. Længst muligt ^(s.129) kæmper han for at blive from og gudfrygtig, før han vil tage imod forladelse.

Andre kommer lettere igennem – det kan have forskellige årsager – men alle fører de samme bekendelser:

”Det var, da det så allermest fortvivlede ud, at Gud mødte mig med sin nåde.” Da kommer nåden som den vidunderligste overraskelse, og da bliver den virkelig nåde. Da bliver troen ikke slutstenen på vort eget stræb for at få en ret omvendelse i stand, men Herren møder os med evangeliets ord, og vi finder trøst, før vi havde tænkt det muligt. Er dette ikke netop, hvad her står:

”Da han endnu var langt borte, så hans fader ham og ynkedes inderligt og kom løbende og faldt ham om halsen og kyssede ham.”

En selvtagen tro er noget helt andet end en tro, der virkes af Gud. Den første får jeg selv i stand, når jeg finder, at min anger og bod har gjort mig værdig og vel skikket til at tro. Den anden kommer ved, at jeg hører evangeliet, og netop, når jeg er allermest uværdig.

Tre kendetegn på den rette omvendelse har vi nu anført.

Vi ser deraf, hvor stor syndenøden må være, for at hensigten med den kan nås. Så længe der er andet i verden, du regner for mere værd end Guds nåde, eller du viger tilbage ved tanken på, hvad det kan komme til at koste dig at vandre på den smalle vej, og så længe du tør løbe risikoen ved at slå dig til ro uden at gøre alvor af din omvendelse, så længe er din syndenød ikke stor nok. Bliver du tilfreds med de fremskridt, du gør på omvendelsens vej, og søger din trøst heri, så er din vækkelse og din syndserkendelse heller ikke af den rette slags.

Har du det derimod sådan, at koste, hvad det koste vil, men livet uden Gud kan du ikke længere holde ud, da har Gud fået dig i den stilling, han ønsker. Når du i din kamp for at blive synden kvit er nået dertil, at din mund er lukket, og ^(s.130) du står strafskyldig for Gud, da er lovens gerning endt. Da er det kun nåden, overstrømmende rig, som den er, der kan give liv, salighed og kraft.

I sin skildring af det gribende møde mellem faderen og sønnen lægger Jesus sit hjertelag mod synderen for dagen.

”Da han endnu var langt borte, så hans fader ham og ynkedes inderligt og kom løbende og faldt ham om halsen og kyssede ham.”

Hans faderherte brænder, da han ser den søn, der har voldt ham så megen sorg, nærme sig, og uden tøven løber han ham i møde, falder ham om halsen og kysser ham.

I Jeremias 31:18-20 taler Herren af et fuldt hjerte om dette salige møde med Efraim, sit uværdige og fornærede sørgbarn:

”Er Efraim min dyrebare søn, mit yndlingsbarn? Thi så tit jeg taler om ham, må jeg mindes ham kærligt, derfor bruser mit indre, jeg ynkes over ham, lyder det fra Herren. - Jeg hører grant, hvor Efraim klager: Du tugtede mig, og jeg blev tugtet som en utæmmet kalv; omvend mig, så bliver jeg omvendt, thi du er Herren min Gud. Thi nu jeg er omvendt, angrer jeg; nu jeg har besindet mig, slår jeg mig på hofte; jeg er skamfuld og beskæmmet, thi jeg bærer min ungdoms skændsel.” ●

Mærk dig Herrens ord:

”Derfor bruser mit indre, jeg ynkes over ham” - og mens sønnen går – med langsomme og vaklende skridt – så løber faderen, dvs. at hvor magtpåliggende det end er for en synder at modtage nåde, så er Gud endnu mere ivrig efter at komme til at give ham den. Ikke et eneste bebrejdende ord hører vi fra faderens mund, skønt sønnen i høj grad har gjort sig fortjent dertil. Har han ikke i foragt vendt sin fader ryggen, ødt sin formue og levet et udsvævende liv – og nu er det alt sammen sænket i glemslens dyb! ”Lad os spise og være glade,” siger faderen, ”Thi min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er fundet igen” Sønnen bliver iført den bedste klædning, ^(s.131) en ring bliver sat på hans hånd, og han får sko på sine fødder, fedekalven bliver slagtet og glædesfesten tager sin begyndelse. Ikke et eneste bebrejdende ord. Så fuldstændig dækker også ”den bedste klædning”, Kristi retfærdighed, al vor synd.

Først efter at faderen har omfavnet og kysset sin søn, fremkommer denne med sin angerfulde bekendelse: ”Fader! Jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, jeg er ikke længere værd at kaldes din søn” Faderens kærlighed har altså ikke svækket hans skyldfølelse – snarere tværtimod.

Hvor forfærdelig synden er, ser jeg først ret på baggrund af nådens storhed. Var Guds nåde mindre, så var også min synd mindre utilbørlig, og mit hjerte ville være mindre sønderknust. Men at min himmelske faders hjerte brænder af kærlighed til mig, en syndens træl, i bund og grund fortabt, det smelter mit hjerte ganske og aldeles.

Da Adam efter sit fald står bævende for Herrens ansigt, er dog hans indstilling fjendtlig, og han søger at redde sig ved undskyldninger og udflugter. Om dette siger Luther: ”Havde Guds straks sagt til ham: Adam, du har syndet, men jeg vil tilgive dig din synd! Da ville Adam af hele sit hjerte have forbandet synden og ydmygt og uforbeholdent have indrømmet sin skyld”.

Hel og fuld tilgivelse gør ikke angeren mindre. Tværtimod! Jo større nåde et menneske har modtaget, desto dybere føles skammen over synden, og med desto større flid vil han i fremtiden vogte sig for fald. Opmærksomt vogter en benådede synder på sin vens øjne og advares derved i tide for faren.

I sin bekendelse udelader sønnen ordene:

”... lad mig gå som en af dine daglejere” Faderens store barmhjertighed og kærlige omfavelse har vakt håbet til live hos ham. Måske tør han dog regne med noget andet og bedre end at blive daglejer. Desuden synes hans bekendelse at være blevet afbrudt af faderens befaling til tjenerne om at hente den bedste klædning. ^(s.132) Denne klædning blev faderens svar på sønnens bekendelse. Det er, som han vil vise, at bekendelsen ikke engang er nødvendig for at bevæge ham til barmhjertighed. Klædningen, som skal skjule al hans skam, er færdig.

De fleste og åndrigeste bibelforskere er enige om, at klædning, sko og ring ikke omtales for fuldstændighedens skyld, men at hver af disse ting har sin dybe åndelige betydning. Men selv om også det blot skal betegne, at faderen udløser over sin hjemvendte søn hele sin barmhjertigheds rigdom, så kan vi ikke andet end undrende

at spørge: Hvorfor skulle det netop være den bedste klædning? Kunne mindre ikke gøre det?

Lad os ikke glemme, at det er den Herre Kristus selv, der taler, og at det, han taler om, ikke har sin grund i en virkelig begivenhed, så han måtte vælge sine udtryk i overensstemmelse med de faktiske forhold. Hvert enkelt træt i lignelsen modsvarer en bestemt side af den sandhed, han vil belyse, og hvert enkelt udtryk er valgt med henblik herpå.

I det virkelige liv ville det jo ikke være umiddelbart indlysende, at en uværdig landstryger til søn, som atter vender tilbage til hjemmet, skulle have netop den bedste klædning. Det ville også være mere sandsynligt, at sønnen ubemærket nåede helt frem til hjemmet og overraskede faderen, end at denne skulle opdage ham allerede på afstand.

Hvad er det da, Jesus vil sige os med disse faderens ord om den bedste klædning?

Det skulle være den bedste, fordi det var den mest uværdige, den skulle skjule og pryde. Når den dybest faldne vender hjem, er glæden størst. Det samme forhold møder vi over alt i Guds ord.

”Hvor synden blev større, blev nåden end mere overstrømmende rig.” Rom. 5:20.

Er du ”den største blandt syndere”, vil Gud på dig som den største ”vise hele sin langmodighed.” 1. Tim. 1:15-16.

Og det gør han, ”for at du skal komme det i hu med skam og ikke mere kunne åbne din mund, fordi ^(s.133) du blues, når jeg tilgiver dig alt, hvad du har gjort, lyder det fra den Herre Herren.” Ezek. 16:53.

Nåde over nåde har vi alle fået, siger Johannes. Johs. 1:16.

”For at du skal huske det med skam” siger Herren.

Hvilken følelse af dyb skamfuldhed og usigelig lykke har ikke fyldt den fortabte søns hjerte ved den modtagelse, han fik af sin fader. Han vidste kun alt for godt, hvor dybt han var sunket, og til ham, den uværdigste af alle, har faderen den bedste klædning parat.

Det er Guds hjertes største lyst at bringe syndere til at blues ved at skænke dem tilgivelse, når de allermindst venter det.

Intet er ham kærere end at se den undseelse, blandet med fryd, der præger en synder, når han som den mest uværdige får den største nåde og som den mest urene bliver iført den bedste klædning.

Jesus har i andre lignelser fremstillet samme sandhed.

F.eks., når han siger, at de, der hele dagen havde stået ledige på torvet og kun arbejdet en eneste time, fik som gave af vindgårdens herre det samme, som de, der havde båret dagens byrde og hede, modtog som løn for deres arbejde. Disse fik intet ud over, hvad de havde fortjent og blev endda afvist med en alvorlig tilrettevisning, da de knurrede derover, Tolderen i templet, som var sig sine mange synder bevidst og ikke engang ville løfte sine øjne mod himmelen, gik retfærdiggjort hjem til sit hus. Farisæeren derimod ikke, skønt han unægtelig havde indlagt sig fortjeneste på forskellig vis.

En sådan ordning har Gud fastsat for ret at kunne ydmyge Adams stolte slægt. Han har ”indesluttet alle under ulydighed, for at han kunne forbarme sig over alle.” Rom. 11:32.

”Så gælder det altså blot om at synde, for at nåden kan blive større,” vil da nogen sige. Denne tanke imødegår Paulus i Rom. 6. Og vi føjer til:

Synder har du ingen mangel på. Du har ikke nødig at synde endnu mere for at få synden til at flyde ^(s.134) over. Prøv hellere at dæmme op for dine synder, så skal du snart få at mærke, hvor mange og hvor mægtige de er. Ved loven – ikke ved lovløshed – kommer erkendelse af synd.

Loven kom til – ikke: blev taget bort – for at faldet kunne blive større. Lærer du blot at kende de synder, du har, vil du straks vinde synden tilstrækkelig stor. Men den Herre Kristus rækker dig her en stor og udsigelig trøst. Er du end faldet så dybt i syndens og Satans vold, at du ikke blot synes, du er den største af alle syndere, men virkelig også er det, så er dette ingen hindring for, at netop du kan blive den højest benådede.

Thi i spørgsmålet om benådning ser Gud fuldstændig bort fra vor egen værdighed. Så fuldstændig har han indesluttet alle under ulydighed, for at han kunne forbarme sig over alle, at når den mest uværdige og dybest sunkne syndens træl vender om, er det hans største lyst at møde en sådan med den allerstørste nåde og derved gøre ham på samme tid taknemmelig og skamfuld. Og ingen skal i himlen synges Lammets pris så fuldtonende og skønt som netop de uværdigste syndere.

Der er ingen tvivl om, at Jesus med hver enkelt af de ting, den fortabte søn modtog ved sin hjemkomst, vil betegne noget værdifuldt på det åndelige område. Og hvad han mener, når han taler om ”den bedste klædning”, ved enhver kristen såre udmærket. Alligevel skal vi standse for nogle ord fra Skriften, som kaster lys over denne herlige klædning.

Da Johannes fik lov at kaste et blik ind gennem himlens port, så han foran Lammets trone en utallig skare, iført lange hvide klæder, og en af de ældste spurgte ham: ”De,

som er iført de lange, hvide klæder, hvem er de? Og hvorfra er de kommet?"

Men Johannes unddrog sig fra at svare, idet han sagde:

"Min herre! Du ved det" Da sagde den ældste til ham: "Det er dem, som kommer fra den store trængsel, og de har tvættet deres klæder og gjort den hvide i Lammets blod. Derfor står de nu foran Guds trone."

(s.135) En klædning, gjort hvid i Lammets blod, betegner ganske enkelt, at den fortjeneste, Kristus vandt ved sit blod, er tilregnet os, og at vi således står ikklædt hans retfærdighed.

"Thi det er blodet, som skaffer soning." 3. Mos. 17:11.

"Den bedste klædning" er de "frelsens klæder", den "retfærds kappe", som Esajas taler om i Es. 61:10.

I Zak. 3, finder vi et andet eksempel.

Herren sagde om Josua: "Er denne ikke en brand, som er reddet ud af ilden?" Josua havde snavsede klæder på og stod foran englen. Men englen sagde til dem, der stod ham til tjeneste: "Tag de snavsede klæder af ham" Og til ham selv sagde han: "Se, jeg har taget din skyld fra dig, og du skal have højtidsklæder på."

Ser vi ikke atter her den fortabte søn – en brand, reddet ud af olden – står foran Herren i sine snavsede klæder.

Hvori bestod de snavsede klæder? Og hvad fik han i stedet?

”Din skyld,” siger Herren, ”tager jeg fra dig, og højtidsklæder skal du have på.”

”Mit blod udgydes til syndernes forladelse,” har Jesus selv sagt. Derfor er det naturligt, at han blandt de gaver, der ligger rede for en bodfærdig synder, først nævner den største af dem alle:

”forløsningen ved hans blod.” Det er jo den, der er grundlaget for alle de rettigheder, hvori sønnen skulle indsættes, og det er ved modtagelsen af den, at han også modtager de andre gaver.

Ganske vist taler Skriften om klæder i to betydninger. Paulus siger f.eks. i Kol. 3:

”Så ifør jer da som Guds udvalgte, hellige og elskede inderlig barmhertighed, godhed, ydmyghed ...” Men dette er ikke ”den bedste klædning”. Det er ikke de højtidsklæder, hvori man kan træde frem for kongen, men et Guds barns hverdagsdragt, som han skal være iført ved sin omgang med mennesker.

Denne for os usynlige, men for Gud bestandige skønne højtidsklædning er gaven fremfor alle andre gaver. Det er den, der ^(s.136) gør det muligt for Gud at møde selv de største syndere med nåde, og takket være den er det muligt for alle, som tror, at stå lige retfærdige og elskelige i Guds øjne til enhver tid. Om end synden stadig klæber ved dem, så tilregnes den dem ikke, og de kaldes endog i Skriften for hellige.

Men det er en sørgelig kendsgerning, at vi har så svært ved at holde troens øjne fæstet på dette vort skønne skrud, men stadig på ny retter blikket mod vore egne klæder, os selv og vor egen retfærdighed. Så forventet er vort hjerte ved Adams fald blevet, at vi kun regner med det, vi kan se med vore legemlige øjne.

Og dog har Skriften mangfoldige vidnesbyrd om denne kostelige klædning.

”Jeg vil glæde mig højligt i Herren,” siger Esajas, ”min sjæl skal juble i min Gud; thi

han klædte mig i frelsens klæder, hyllede mig i retfærds kappe.” Esajas 61:10.

Hos Ezekiel siger Herren til bruden:

”Jeg tvættede dig med vand og salvede dig med olie, jeg klædte dig i broget vævede klæder, gav dig sko af tahasjskind - - og din dejlighed var fuldendt ved de smykker, jeg udstyrede dig med.” Ezek. 16.

Og hos Zakarias siger englen:

”Se, jeg har taget din skyld fra dig og du skal have højtidsklæder på.” Zak. 3:4.

David siger til Herren:

”Kongedøtre står i kostbare klæder, dronningen i ofirguldets skrud ved din højre. Idel pragt er kongedatteren, hendes dragt er perler, stukket i guld.” Salme. 45.

”Alle I, som blev døbt til Kristus, har iført jer Kristus” siger Paulus.

Johannes siger om bruden:

”Der blev givet hende en skinnende ren linnedklædning at iføre sig.” Åb. 19:8.

Og om dem, der kommer fra den store trængsel:

”De har tvættet deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod.” Åb. 7:14.

Denne lysende række af vidner aflægger et enstemmigt vidnesbyrd. Men vort forventede hjerte tager det ikke for gyldigt, når vi hos os selv ikke kan se andet end synd og urenhed.

Det ^(s.137) gør Gud til en løgner og berøver os den glæde, vi med rette burde eje.

Endnu blot et par bemærkninger angående denne sag.

”Skynd jer at komme med den bedste klædning”, siger faderen. Han giver ikke befaling til at lade forfærdige en klædning og tilbyder mindst af alt sønnen materialer og giver ham en passende frist til selv at gøre det. Klædningen, han skulle iføres var færdig, allerede før han kom hjem.

Således er også Kristi retfærdighed fuldt færdig og venter blot på, at synderen skal komme og lade sig iføre den.

Paulus siger i Rom. 5: ”Vi blev, mens vi endnu var fjender, forliget med Gud ved hans søns død.”

Og i 1. Kor. 5: ”Det var Gud, som i Kristus forligte verden med sig selv.”

Luther taler om sofisternes¹ falske lære, som går ud på, at der med Kristi retfærdighed blot skulle menes, det, Ånden virker i os, nemlig Kristi hellighed og Kristi dyder genspejlet i os.

Denne påstand er et af djævelens kunstgreb, beregnet på at fratage os den fulde trøst og nytte af Kristi retfærdighed.

Åndens gerning i vort hjerte tager sigte på vor helliggørelse, og den skal ikke undervurderes. Men at vi i kraft af den skulle kunne stå retfærdige for ham, der har øjne som ildsluer, er udelukket. Den retfærdighed, der her er betegnet som ”den bedste klædning” og som er den eneste, hvori en synder kan bestå for Gud, er Kristi egen retfærdighed. Fuldbyrdet af Kristus selv skænkes og tilegnes den enhver synder, der i tro tager sin tilflugt til ham. Den består ene og alene deri, at Kristus blev ”født under loven” og ”gjort til synd for os”. Han var det, vi burde være, gjorde det, vi burde gøre, og led det, vi havde fortjent at lide. Og så fuldt og helt gik han i vort sted, at alt dette bliver tilregnet os som vor personlige fortjeneste, blot vi tilegner os det i tro. ”Vi er nemlig overbevist om,” siger Paulus, ”at en er død i alles sted, altså er alle døde” - thi ”den, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os,^(s.138) for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.” 2. Kor. 5. Derfor er det, han skal bære navnet: ”Herre vor retfærdighed.” Jeremias 23:6.

Kristi blodige sved i Gethsemane er min anger over synden, Kristi gennemtvungne hjerte er mit hjerte, rensat fra al synd, Kristi gennemborede hænder er mine, Kristi fromhed, andagt, bøn og kærlighedsgerninger – alt er mit. ”Men,” siger Luther, denne retfærdighed er dybt skjult, ikke blot for verden, men også for de hellige selv. Thi den består ikke i noget hos os selv, men ene og alene deri, at Kristus er ”gået til faderen” - det vil sige i hans lidelse, død og opstandelse, Den ligger uden for vore sansers rækkevidde, kan hverken ses eller på anden måde erkendes, men må gribes

¹ Sofisterne: gr. ´sofisma, af so´fos vis, bevidst falsk slutning; spidsfindigt argument, spidsfindighed; sofist – i oldtidens Grækenland: lærer i veltalenhed og filosofi; hårdkløveri; Sofisteri – brug af sofismer; ordkløveri. Sofister – klassisk skældsord for mennesker, der forsvarer selv den værste sag og gør sort til hvidt. Luther om bl.a. pavens teologer (red.).

alene i tro på Kristus, det evige sandhedens ord, som siger, at han selv er vor retfærdighed.”

Videre siger Luther: ”Det er jo en underlig retfærdighed, der slet ikke består i noget hos os selv, men alligevel så helt og holdent er vores, som havde vi selv skaffet os den. Hvem kan forstå, at det skal kaldes retfærdighed, når jeg selv intet gør eller har, for hvis skyld jeg kan vinde Guds velbehag, men helt må se bort fra mig selv og regne alene med Kristus” -

Så forstår jeg, hvad Kristi retfærdighed er, forstår, at den har været færdig, lige siden Jesus råbte sit ”fuldbragt” på korset, og blot venter på, at vi skal komme og lade os iklæde den.

Modtager vi gaven, der tilbydes os, er den vores. Foragter og firskyder vi den, forandrer det ikke noget i selve gaven, men vi har frivilligt valgt døden i stedet for livet.

Det ord i grundteksten, som her er gengivet ved klædning, betyder egentlig en lang, fodsids dragt, en stola. En sådan stola var frie, ansete mænds dragt – og den fortabte søn og alle andre syndere, som er klædt i Kristi retfærdighed, er i sandhed frie og højtstående personer. I Guds øjne er de kongesønner, Kristi brødre og medarbejdere.

^(s.139) Men denne fodsids klædning betegner endnu en dyrebar sandhed. Den siger os, at retfærdighedens kjortel også dækker vore fødder – dvs. vor vandel. Om dette siger Luther:

”Kristi retfærdighed gør både vor person og vort levned velbehagelige for Gud.”

Der findes oprigtige kristne, som sjældent nyder nogen virkelig trøst, fordi de tager anstød af deres egen bristede evne til at leve, som det sømmer sig en kristen. Deres daglige fejltrin hindrer dem i at kunne hvile i troen på deres synders forladelse.

Min kære ven! Vel er det utilbørligt og i høj grad beklageligt med disse dine fejltrin og mangler – men er ikke også de indesluttet under begrebet synd? Hvad nytte har vi af Kristi retfærdighed, hvis den ikke dækkede os helt og holdent og skjulte både indre og ydre brøst? En kristen skades ikke af noget som helst og tilregnes ikke synd, hverken af den ene eller anden slags, så længe han blot er i Kristus. ”Saligt det menneske, Herren ej tilregner synd,” siger Skriften. Der står ikke: ”den, so ingen synd har,” men ”den, hvem ingen synd tilregnes” Dette skyldes den fodsides, hvide klædning, som dækker også vore fødder.

Om ringen, skoene og fedekalven m.m. behøves ikke mange ord. Det er i ordet om Kristi retfærdighed, troslivet har sin egentlige næring. Ejer vi den, følger det øvrige af sig selv.

Ringene var hos romerne tegnet på en fribåren person. Den blev båret af sønnen i huset, ikke af trællen. Hos grækerne vidnede ringen om sin bærers høje stand og store rigdom. Fra de ældste tider har ringen været brugt som seglring og er derfor af de gamle opfattet som symbol på Åndens besegling og vidnesbyrd.

Dette fremgår af 2. Kor. 1:22; Rom. 8:15-16. I sidstnævnte vers er der givet udtryk for ringens fulde betydning:

”I modtog jo ikke en ånd, der giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt, men I modtog en ånd, der giver barnekår, ^(s.140) og i den råber vi: Abba, fader! Ånden selv vidner sammen med vor ånd, at vi er Guds børn.”

Den, som har fået ringen – Åndens vidnesbyrd – han ved det. Den, som ikke har fået det, vogte sig ved for at slå det hen i ligegyldighed, men vogte sig også for at søge vidnesbyrdet i sine følelser i stedet for at tage Gud på ordet og tro hans vidnesbyrd om sin søn.

Sko på fødderne betyder ny kraft til vandringen. Man vandrer bedre med sko end uden. Har man gennem Åndens vidnesbyrd fået vished om barnekår hos Gud, følger dermed ny lyst og ny kraft til at følge Kristus efter. Da siger man med David:

”Jeg vil løbe dine buds vej, thi du giver mit hjerte at ånde frit.” Salme 119:32. Da gør man med glæde det, der før var en tung pligt, og giver Johannes ret, når han siger, at Guds bud er ikke svære.

Men mærk dig rækkefølgen:

Først den bedste klædning: Kristi retfærdighed,
så ringen: Åndens besegling og vidnesbyrd,
og til sidst sko på fødderne: kraft til helliggørelse.

Gæstebuddet er en glædesfest så vel for den benådede synder selv som for Gud og hans engle. Jesus siger jo selv:

”Om nogen hører min røst og åbner døren, da vil jeg gå ind til ham og holde nadver med ham, og han med mig.”
Åb. 3:20.

Det er naturligt, at den, der ser sig reddet som en brand ud af ilden og har fået forladelse for alle sine synder, fyldes med glæde og fryd. Han er jo klædt i Kristi retfærdighed, står i den inderligste forening med sin frelser, og Guds Ånd har taget bolig i hans hjerte. Fattede han til fulde, hvad dette betyder, ville han næppe kunne leve for bare glæde.

Ofte oplever de, der har været dybest i mørke, så udsigelige ting og bliver i den grad overvældet af Guds huses rige gave, at de er ved at sprænges af fryd. Men på dette punkt handler Gud såre forskelligt med mennesker. Det afgørende er da også, at hver enkelt får fedekalven slagtet til sit gæstebud (s.141) dvs. at Kristus, givet hen for os, bliver min, og at jeg i ham har mit hjertes højeste glæde.

Om den glæde, der bliver i himlen over en synder, som omvender sig, får vi en svag forestilling gennem faderens liflige ord. "Lad os spise og være glade," siger han, "thi min søn her var død, men er blevet levende igen, han var fortabt, men er fundet igen" Denne Guds forunderlige kærlighed overgår langt, hvad vi formår at fatte og begribe. At vi har Jesu egne ord derfor, og at vi er villige til at tro ham i alt andet, slår ikke til. Så begrænsede er vore forestillinger om Guds kærlighed og hans sindelag imod os. Til nød kan vi tro, at han forlader os vor synd og af nåde antager os som sine børn og kalder os sine venner. Men at Gud og hans engle skulle glæde sig over os – uværdige syndere som vi er – det vægrer vort hjerte sig ved at tro.

Og dig er det sandt. Herren har selv sagt det. Burde vi da ikke tilbedende bøje os for sandheden i hans ord og ydmygt erkende, at for Gud er alle ting mulige. Han har virkelig et sådant hjerte. Himmels og jord skal forgå, men Herrens ord skal aldrig forgå. Og i disse tre lignelser så vel som med tydelige ord siger han os, at der bliver glæde hos Gud og hans engle over en synder, som omvender sig.

28. juni 2005

(Revideret: 2012 / 2017)